



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Vojtěcha Salamánka ve věci

žalobců: 1. **Bc. V. J.**, narozen dne X
 bytem X

 2. **M. V.**, narozen dne X
 bytem X

 oba zastoupení advokátem JUDr. Josefem Kopřivou
 sídlem Václavské náměstí 819/43, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Policejní prezident**
 Policejní prezidium České republiky
 sídlem Strojnická 27, 170 89 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2023, č. j. PPR-20230-5/ČJ-2023-990131,

takto:

- I. Výrok II rozhodnutí policejního prezidenta ze dne 30. 6. 2023, č. j. PPR-20230-5/ČJ-2023-990131, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 19 455 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobci se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím právního zástupce domáhali zrušení výroku II rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2023, č. j. PPR-20230-5/ČJ-

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2023-99013. Tímto rozhodnutím žalovaný podle § 190 odst. 8 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, (dále jen „zákon o služebním poměru“) po předchozím projednání v poradní komisi v řízení ve věci služebního poměru zrušil rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje ve věcech služebního poměru č. j. KRPÚ-93779-14/ČJ-2022-0400OP ze dne 6. 3. 2023 a věc vrátil služebnímu funkcionáři k novému projednání a rozhodnutí (výrok I.), a výrokem II. přiznal žalobcům podle § 177 zákona o služebním poměru náhradu nákladů řízení ve výši 1 573 Kč.

Žaloba

2. Žalobci v žalobě namítali, že jim byla výrokem II napadeného rozhodnutí přiznána nesprávná výše náhrady nákladů řízení.
3. Výrok II napadeného rozhodnutí byl dle žalobců nezákonný, neboť dle § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, (dále jen „AT“) jim měla být přiznána odměna za dva úkony právní služby ponížené o 20 % za společné zastupování, nikoli pouze za jeden úkon.
4. Žalobci sice zmínili judikaturu, dle níž byla soudem i za více zastupovaných účastníků přiznána odměna pouze za jeden úkon právní služby, nicméně současně upozornil na to, že k mimořádné moderaci náhrady nákladů řízení může přistoupit pouze soud, a to na základě § 60 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přičemž služebním funkcionářům zákon o služebním poměru ani správní řád obdobný postup neumožňuje.
5. K počtu režijních paušálů žalobci poukázali na výkladové stanovisko České advokátní komory k § 12 odst. 4 AT, dle kterého za společné úkony při zastupování přísluší ke každému úkonu tolik režijních paušálů, kolik je zastupovaných osob.
6. Žalobci shrnuli, že správná výše náhrady nákladů měla činit 2 662 Kč s DPH a nastínili postup výpočtu: odměna za dva úkony právní služby po 1 000 Kč snížená o 20 % a dva režijní paušály ve výši 300 Kč, to vše s připočtením 21 % DPH.
7. Žalobci navrhli, aby soud výrok II napadeného rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Měl za to, že nebyl povinen aplikovat § 12 odst. 4 AT, podle něhož za společné úkony při zastupování více osob náleží advokátovi mimosmluvní odměna za každou zastupovanou osobu, snížená o 20 %. Žalovaný uvedl, že nesouhlasí s žalobci ani v tom, že jim vznikl nárok na proplacení náhrady hotových výdajů za každého žalobce zvlášť.
9. Žalovaný odkázal na judikaturu (usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28. 1. 2022, sp. zn. 4 T o 617/2021) a formuloval domněnku, že pokud zmocněnec žalobců fakticky učinil odvolání jedním společným úhrnným úkonem (podal jedno odvolání najednou za oba zastupované), počet účastníků řízení se dle § 12 odst. 4 AT nezohledňuje, neboť se jedná pouze o jeden úkon, a nikoli o několik úkonů v sazbě snížené podle § 12 odst. 4 AT. Žalovaný byl toho názoru, že aby se jednalo o dva samostatné úkony, za které by náležela žalobcům odměna za dva právní úkony snížená o 20 % a náhrada hotových výdajů za každého žalobce zvlášť, musel by zástupce učinit dvě samostatná podání, tzn. podat odvolání za každého ze zastupovaných žalobců zvlášť, k čemuž však v daném řízení nedošlo.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Nadto žalovaný zdůraznil, že i v takovém případě by bylo potřeba zkoumat účelnost vynaložených nákladů. Dále se žalovaný odkázal na judikaturu Ústavního soudu (usnesení ze dne 1. 9. 2020, sp. zn. II. ÚS 1161/19 a usnesení ze dne 1. 12. 2020, sp. zn. IV. ÚS 3118/20).

10. K námitce žalobce ohledně počtu přiznaných náhrad hotových výdajů žalovaný znovu odkázal na již výše uvedený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, podle něhož i v případě společného úhrnného úkonu bude hrazen pouze jediný režijní paušál; a dále na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 25 Cdo 1610/2014, podle něhož i v případě, kdy advokát zastupuje dva a více účastníků a provede při tom nějaký úkon právní služby, jde stále o jeden úkon (např. podání žaloby), bez ohledu na to, kolik účastníků advokát zastupuje.
11. Dle žalovaného bylo patrné, že i pokud zmocněnec zastupuje dva účastníky řízení a provede při tom jeden úkon právní služby, jedná se stále o jeden úkon, za nějž náleží pouze jedna náhrada hotových výdajů.
12. K výkladovému stanovisku České advokátní komory žalovaný uvedl, že již bylo praxí a judikaturou překonáno, neboť bylo vydáno v roce 2003.

Replika žalobců

13. K vyjádření žalovaného zaslali žalobci repliku, v níž setrvali na své žalobní argumentaci a tuto podpořili judikaturou Nejvyššího soudu i Ústavního soudu. Mají za to, že se v daném případě jedná o libovůli žalovaného, který svým počínáním v rámci moderace přiznané náhrady nákladů překračuje meze správního uvážení, k němuž nemá žádné zákonné zmocnění. Postup žalovaného dle žalobců odporuje rovněž samotnému znění AT, který jsou služební funkcionáři povinni respektovat.

Posouzení věci soudem

14. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť účastníci se po poučení, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, nikterak nevyjádřili.
15. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věť druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věť první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet i bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
16. Soud shledal žalobu důvodnou.
17. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalovaný jakožto odvolací orgán rozhodl o odvolání žalobců proti rozhodnutí ředitele Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje ze dne 6. 3. 2023, č. j. KRPÚ-93779-14/ČJ-2022-0400OP, napadeným rozhodnutím tak, že vyslyšel odvolací argumentaci žalobců a prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil služebnímu funkcionáři k novému projednání a rozhodnutí. Rozhodnutí o nákladech řízení o odvolání

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

odůvodnil žalovaný úspěchem žalobců, přičemž aplikoval § 177 odst. 2 zákona o služebním poměru.

18. Správní soudy v minulosti již opakovaně potvrdily, že na řízení vedené podle zákona o služebním poměru a na posuzování vzniku nároku na náhradu nákladů řízení dopadá primárně speciální právní úprava v zákoně o služebním poměru, konkrétně v § 177 zákona o služebním poměru. Podpůrně by bylo možno aplikovat ustanovení subsidiárně použitelného správního řádu (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 3 Ads 133/2012-19). Pravidlo obsažené v § 177 odst. 1 zákona o služebním poměru obsahově odpovídá obecnému pravidlu vyplývajícímu z § 79 odst. 3 správního řádu a stanoví, že si každý sám hradí své vlastní náklady řízení, včetně případných nákladů spojených se zastoupením účastníka. Jedinou zákonem předvídanou výjimkou jsou pak řízení vedená podle zákona o služebním poměru, jež jsou výslovně zmíněna v ustanovení § 177 odst. 2 tohoto zákona. V těchto typech řízení má účastník řízení v případě procesního úspěchu nárok na náhradu nákladů řízení od bezpečnostního sboru. Jedním z typů tohoto řízení je odvolací řízení.
19. Podle § 177 odst. 2 věty první zákona o služebním poměru, jestliže je účastník v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném nebo přezkumném řízení úspěšný, má nárok na náhradu nákladů od bezpečnostního sboru.
20. Žalobci byli v řízení o odvolání úspěšní a byli zastoupeni advokátem. Do účelně vynaložených nákladů žalobců je proto třeba zahrnout rovněž náklady za právní zastoupení. Advokátu žalobců náleží v daném případě nárok na odměnu určenou podle ustanovení o mimosmluvní odměně (§ 1 odst. 2 AT), a vedle nároku na odměnu také na náhradu hotových výdajů (§ 2 odst. 1 AT). Při stanovení výše nákladů za právní zastoupení je třeba zohlednit skutečnost, že žalobce nezastupoval pouze jednoho z účastníků, ale zastupoval účastníky dva. Na takovou situaci pamatuje ustanovení § 12 odst. 4 AT.
21. Podle § 12 odst. 4 AT, ve znění účinném do 31. 12. 2024 (zástupce žalobců učinil úkon právní služby v podobě podání odvolání dne 21. 3. 2023), jde-li o společné úkony při zastupování nebo obhajobě dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snižená o 20 %. Toto ustanovení tedy upravuje legitimní zásadu krácení odměny za zastoupení klienta při společném zastoupení více osob [k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2019, sp. zn. II. ÚS 2578/18 (N 89/94 SbNU 153), bod 26]. Jestliže v jednom řízení zastupuje advokát více než jednoho klienta, není jiná možnost, než citované ustanovení aplikovat. Je tedy zcela nerozhodné, zda advokát učinil příslušný úkon právní služby komplexně pro všechny zastupované klienty, či zda učinil takový úkon za každého z klientů samostatně (což by ovšem ve většině případů zcela postrádalo smysl). Úvaha žalovaného, že pouze v případě, kdy by zástupce podal odvolání za každého z účastníků zvlášť, pak by bylo možno přiznat zástupci odměnu za dva úkony a aplikovat § 12 odst. 4 AT (tedy tuto snížit), je nesprávná. Pokud by totiž zástupce žalobce skutečně podal za každého z účastníků odvolání samostatně, pak by každým takovým odvoláním zahájil samostatná odvolací řízení a zástupci žalobce by náležela odměna v každém z těchto řízení v plné výši (tj. neponížená o 20 %).
22. Žalovaný v napadeném rozhodnutí s odkazem na judikaturu zdůvodnil, proč podání odvolání a jeho doplnění posoudil (a v skutku správně) jako jedno podání. Zdůvodnění, proč žalovaný neaplikoval výše citované ustanovení § 12 odst. 4 AT, které na případy, kdy advokát zastupuje více osob dopadá, však v napadeném rozhodnutí absentuje. Žalovaný svůj

postup vysvětluje teprve ve vyjádření k žalobě, kde odkazuje na judikaturu, v níž trestní soud (Krajský soud v Českých Budějovicích ve věci vedené pod sp. zn. 4 To 617/2021) označil některé úkony advokáta za tzv. společné úhrnné úkony a vyloučil použití pravidla stanoveného § 12 odst. 4 AT.

23. Žalovaným citovaná judikatura však není přiléhavá. Soud má sice možnost se od úpravy AT odchýlit, a z důvodu nepřiměřenosti náhradu nákladů advokáta zastupujícího vícero osob moderovat (podle moderačního pravidla procesního řádu, který soud aplikuje), nicméně takový postup musí přesvědčivě odůvodnit, typicky s použitím aplikovatelného moderačního pravidla (k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 17. 4. 2024, sp. zn. IV. ÚS 158/24, bod 27). Soudům tak takový postup umožňuje procesní předpis, podle něhož soudy vedou řízení – občanský soudní řád, soudní řád správní, trestní řád. Správní orgán se však na rozdíl od soudu nachází v odlišném postavení, kdy ani zákon o služebním poměru, ani správní řád aplikovatelné moderační pravidlo neobsahuje. Žalovaný se proto nemohl při stanovení výše odměny odchýlit od § 12 odst. 4 AT a odměnu jakkoli moderovat. Jestliže zástupce žalobců ve správním řízení zastupoval dva účastníky a v jejich zastoupení učinil jeden úkon právní služby v podobě podání odvolání, náleží mu odměna za tento úkon, a to za každého zastoupeného účastníka, ponížena o 20 %. Námitka žalobců, že žalovaný postupoval nezákonně, pokud jim přiznal na náhradě nákladů řízení odměnu toliko za jeden úkon právní služby, byla shledána důvodnou.
24. Následně se soud zabýval částí nákladů řízení, tvořené náhradou hotových výdajů. Podle § 13 odst. 4 AT, ve znění účinném do 31. 12. 2024, *„[n]jedohodl-li se advokát s klientem na jiné paušální částce jako náhradě výdajů na vnitrostátní poštovné, místní hovorné a přepravné, činí tato částka 300 Kč na jeden úkon právní služby.“* Soud se při výkladu tohoto ustanovení ztotožnil s názorem žalobců, že *„[r]ežijní paušál je účtován a přiznáván ke každému úkonu právní služby, pokud advokát zastupuje více klientů, k úkonu pro každého klienta (soud však má právo tento nárok moderovat a opakovaně tak činí v závislosti na tom, zda činí advokát pro klienty úkony společně, zda musí zkoumat jejich situaci společně nebo u každého zvlášť, apod. Tuto tendenci mají jak trestní, tak i správní soudy, je-li soudní rozhodnutí řádně zdůvodněno, akceptuje tuto situaci i Ústavní soud, nikoliv však ve všech případech.“* (KOVÁŘOVÁ, D. a kol. Vyhláška o advokátním tarifu: Komentář. Wolters Kluwer [cit. 2025-7-15]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.) K tomuto závěru lze dospět jazykovým výkladem ustanovení § 12 odst. 4 ve spojení s § 13 odst. 4 AT. Jelikož § 12 odst. 4 AT používá plurál „společné úkony při zastupování dvou nebo více osob“, je třeba § 13 odst. 4 AT vyložit v tom smyslu, že při zastupování dvou osob náleží režijní paušál ke každému úkonu pro každého klienta.
25. Opět je třeba zdůraznit, že moderační pravidla (§ 150 občanského soudního řádu, § 60 odst. 7 soudního řádu správního nebo § 154 odst. 2 trestního řádu), rozvíjená judikaturou, na níž se žalovaný ve svém vyjádření odvolává, mohou aplikovat soudy, nikoli správní orgány. Žalobní námitka ve vztahu k náhradě režijního paušálu pouze k jednomu úkonu právní služby tedy byla rovněž shledána důvodnou.
26. Soud tedy uzavírá, že je-li účastník v řízení o odvolání, rozkladu, v obnoveném nebo přezkumném řízení úspěšný a má tak podle § 177 odst. 2 věty první zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, nárok na náhradu nákladů řízení, nemůže služební funkcionář moderovat výši náhrady nákladů řízení takto úspěšného účastníka, neboť zákon o služebním poměru ani správní řád (na rozdíl od občanského soudního řádu, soudního řádu správního či trestního řádu) neobsahují aplikovatelné

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

moderační pravidlo. Žalovaný proto postupoval nezákonně, pokud při určení výše nákladů neaplikoval § 12 odst. 4 AT, a žaloba byla shledána důvodnou. Napadené rozhodnutí proto soud v žalobou napadené části (tedy pouze ve výroku II., o nákladech řízení) podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku.

27. Vzhledem k tomu, že žalobci měli ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit jim do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení ve výši 19 455 Kč. Náklady řízení spočívají v zaplacených soudních poplatcích dvou žalobců za žaloby ve výši 6 000 Kč (2 x 3 000 Kč). Náklady řízení dále tvoří náklady za právní zastoupení, tj. odměna a náhrada hotových výdajů zástupce žalobců spolu s daní z přidané hodnoty. Výše odměny a náhrady vychází z AT. Ten byl s účinností od 1. 1. 2025 novelizován vyhláškou č. 258/2024 Sb.; podle čl. II této vyhlášky platí, že *za právní služby poskytnuté přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky přísluší advokátovi odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky.*
28. Zástupce žalobců učinil dva společné úkony právní služby [převzetí a příprava zastoupení – § 11 odst. 1 písm. a) AT; podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] před 1. 1. 2025. Za tyto společné úkony mu podle § 35 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 7 bodem 5 a § 9 odst. 4 písm. d) a § 12 odst. 4 AT náleží odměna 2 x (2 x 3 100 Kč) ponížená o 20 %, tj. 9 920 Kč, a podle § 13 odst. 1 a 4 AT náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 1 200 Kč 2x (2 x 300 Kč). Soud nepřiznal zástupci žalobců jako účelně vynaložený náklad odměnu a náhradu hotových výdajů za podání repliky k žalobě, neboť v této replice byly již pouze rozvíjeny argumenty uplatněné v žalobě.
29. Jelikož zástupce žalobců je dle předloženého rozhodnutí o registraci k dani z přidané hodnoty jejím plátcem, je součástí nákladů řízení též náhrada této daně ve výši 2 335 Kč, vypočtená z odměny a náhrady hotových výdajů [(9920 + 1200) x 0,21]. Celkové účelně vynaložené náklady, které je žalovaný povinen zaplatit žalobcům tedy činí 19 455 Kč (6 000 + 9 920 + 1 200 + 2 335). Lhůtu pro jejich zaplacení stanovil soud třicetidenní.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem dne 13. srpna 2025

Mgr. Václav Trajer v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.